

Schriftlezing: JESAJA 60, 1-6 en MATTEUS 2, 1-12

Nieuwjaarszondag 2 januari 2000

Gemeente van Jezus onze Heer,

Het is bijzonder om op de eerste zondag van de nieuwe eeuw het feest van Epifanie, de Verschijning van de Heer te vieren. Epifanie is dit: Het evangelie maakt duidelijk dat het Licht van God straalt voor alle volken van de wereld en dat datzelfde licht ons zal leiden. Epifanie is kortom: God komt in Jezus aan het Licht. God was al aan het Woord, maar dat woord is mensgeworden.

Hoe ziet God die wereld van Hem?

Als we Matteus mogen geloven dan ziet God de mensheid als een volk, met Israel als voorhoede.

Het is een zeer goed christelijk uitgangspunt, dat de genade van Gods heil zich uitstrekt over alle volken. Dit uitgangspunt is zeer kenmerkend voor het christendom. Er staat immers, also lief had God de wereld.

De kerk belijdt tot op de dag van vandaag dat voor God ieder mens telt, ongeacht zijn of haar afkomst, status of nationaliteit.

Ergens schuilt in dit evangelie van Epifanie ook nieuwe wijsheid voor de volken van nu. In de vorige eeuw hebben mensen hun handen vuilgemaakt aan etnische zuiveringen, en dat op grote schaal. En vaak zonder schaamte. In vele volken woont een diepe haat jegens andere volken of groepen. En de uitbarstingen van die haat hebben de wereld er vele vele vluchtelingen bij gegeven.

Het moet toch mogelijk zijn dat de nieuwe eeuw beter en vreedvoller wordt?

En daar moeten juist wij toch voor warm lopen, want wij hebben aan Jezus herkend, hoe het leven werkelijk bedoeld is?

Onze eerste taak als christen is om te blijven getuigen dat voor God ieder mens telt.

En de tweede opdracht van een christen is zich naar die belijdenis te gedragen.

Matteus 2 over de wijzen uit het oosten is geen verhaal over een uit de hand gelopen kraambezoek, nee het is een verhaal dat ons iets vertelt over wat aanbidding is en wat verwerping is. De dogmatiek zou zeggen: Oordeel en genade. De dichter zou zeggen: Haat en liefde.

Het zijn de wijzen die ons leren wat goddelijke aanbidding is. Zij werden aangetrokken door de glans van de ster. En zij vinden hun Vredesheer en zij dichten Hem goddelijke wijsheid toe. Hier vinden zij meer dan ze ooit in de sterren hadden gelezen. En zij aanbidden zonder reserve en met vreugde.

Maar meteen herkennen we dan ook de verwerping, want deze buitenlandse wijzen aanbidden het Christuskind, maar de wijzen van Israel zelf gaan eraan voorbij.

En Matteus wil juist aan zijn joodse broeders en zusters duidelijk maken, dat dit Kind de Messias is, en dat deze is gekomen van Godswege niet alleen voor Israel maar voor alle volken.

Maar velen verwerpen Hem, en zullen later ook de daad bij het woord voegen als ze Hem kruisigen.

Het gaat in dit Matteusgedeelte zoals gezegd over oordeel en genade, licht en donker. Maar je zou ook kunnen zeggen: Het gaat hier over de keuze tussen wijs en dwaas. De verwerping en kruisiging van Jezus was een dwaasheid, die daarna nog vele malen herhaald is. Maar Matteus, die zelf zo wijs was om Jezus te volgen, Matteus beseft dat er zoiets als wijsheid bestaat. De mahiers die Jezus komen aanbidden waren kenners van de astrologie, op zoek naar verbanden tussen hemel en aarde. Als deze magiers besluiten naar Bethlehem te gaan dan beseffen ze dat hun kennis ook tot de dwaasheid gerekend moet worden.

De wijzen uit het oosten laten ons de ommekeer zien, die zich ook aan ons kan voltrekken, zij staren niet langer omhoog, maar herkennen in hun bestaan de horizon van Gods genade. Ze maken de keuze om op reis te gaan, om pelgrim te worden; en zo ook wij. De wijzen kiezen hier ook tegen het wereldbeeld van de astrologen, namelijk dat het lot willekeurig over ons beschikt. Zij kiezen voor een messiaanse levensstijl, door als pelgrim te wijzen op het koningschap van God.

Deze magiers maken een bekering door. En zo kunnen ook wij een ommekeer beleven als we voor een messiaanse levensstijl kiezen.

Het is oordeel en genade, licht en donker. En de keuze voor het licht, Jezus, is tevens een keuze tegen het donker, tegen het bespottelijke koningschap van Herodus. Spelenderwijs kleineren de wijzen de pseudo-majesteit van Herodus. En hij zal het voelen ook, want zo staat in vers 16: Herodus voelde zich bespot door deze drie wijzen. En in zijn woede laat hij zijn koningschap ontaarden in een moordcommando, waar de jongetjes van Bethlehem aan ten offer vallen. Hier telt een mensenleven niet meer. Een grote dwaasheid, die zich later nog vele malen zou herhalen. En steeds weer is het een belediging van God, als ethnische zuiveringen plaatsvinden. Steeds weer is God beledigd als volwassenen hun kindsoldaten het veld in sturen, en als wrede krijgsheren doorgaan met zinloos bloedvergieten.

Steeds weer is het een ontkenning van het koningschap van God, dat in Jezus onder ons is.

En daarom houdt het evangelie ons nog steeds die keuze voor: Licht of donker, leven of dood, naar de hemel staren of de horizon terugvinden. En we kunnen die ommekeer ten goede van de hemel afbidden voor de wereld, maar die keuze ten goede kan ook al in ons geboren worden.

Jezus stelt al zijn levensdagen en in al zijn woorden en werken die keuze voor aan de mensen, toen en nu. En als we epifanie vieren, als we belijden dat in Jezus God aan het licht komt, dan is het iedere dag onze keuze om die godsverschijning lief te krijgen, en daaruit te leven.

En dit evangelie kan ons helpen om er een echt jubeljaar van te maken.

We worden opgeroepen om in ons hele dagelijkse leven te zoeken naar de weg van de wijsheid, om beslissingen te nemen, die god niet teleurstellen. Een kerk die zich een jubeljaar wenst zal er hard aan moeten werken om echt te kiezen voor menswaardigheid en daarnaar te handelen.

En het kan in je persoonlijk leven ook een beetje jubeljaar worden, als je in je zorgen en in je verdriet toch een pelgrim blijft. Niet stilstaan, maar op reis gaan, dan maar gebukt maar wel pelgrim blijven. Verwachtingsvol, hoopvol, pelgrim blijven.

De wijzen aanbidden de nieuwe koning. Een bewuste keuze, een innerlijke ommekeer.

Zij vermoeden al wat nu nog uit de doeken gedaan moet worden, dat dit kind mens met de mensen zal zijn, zoals God zich dat wenst.

Nu is die goddelijke openbaring nog gewikkeld in doeken, nog verborgen. En toch hebben we nu al zijn verschijning lief. Niet alleen maar omdat we vertederd zijn, maar omdat we al vernomen hadden, dat God bij machte is om in te grijpen, om zijn mensen weer op messiaanse wegen te leiden.

En vandaag beseffen we dankzij Matteus ook de reikwijdte van de geboorte van deze nieuwe koning. In de figuur van de wijze uit het Oosten laat Matteus zien dat de volken naar deze koning toetrekken en dat Jezus goddelijke licht er niet alleen voor Israel is, maar voor de hele volkerenwereld. Maar volgens Matteus zullen die volkeren deze God wel altijd via Jeruzalem moeten blijven zoeken, het geheim van God met ons is alleen te doorgronden via de Schriften van Israel.

Maar die reikwijdte! Alle windstreken rekent God tot de zijne. Bij God is ieder mens in tel.

Dit messiaanse geluid wordt gericht op een wereld die niet van plan is om een wereldwijd volk van God te worden. Juist in onze tijd komen nationalistische gevoelens op. Volken en groeperingen vechten voor hun bestaansrecht. Het benadrukken van de eigen identiteit staat bovenaan. En de zogenaamde supermachten hebben hun handen vol aan moeilijke vredestaken.

Toch verwachten wij op grond van de Schriften Israels dat God eraan werkt dat de wereldbevolking gezamenlijk optrekt op de weg van de vrede.

En velen zullen zeggen, dat dat geloof een dwaasheid is, maar dat kunnen we rustig naast ons neerleggen.

Het is zo gemakkelijk om van iets dat niet te bewijzen en te beredeneren valt te zeggen dat het een dwaasheid is.

Maar de geloofskeuze om pelgrim te zijn, in verwachting van het koninkrijk, die geloofskeuze is een wijze keuze, want het zal een ommekeer in je hart teweeg brengen. En die innerlijke ommekeer in de mens zal de krachtbron zijn, die ons op de weg van gezamenlijke vrede brengt.

Het is misschien een teleurstelling, dat we die keuze tussen licht of donker iedere dag tot onze laatste levensadem zullen moeten blijven maken. Een pelgrimsreis is bij voorbaat al een vermoeiende reis. Maar God zoekt ons nog steeds om die messiaanse weg te bewandelen, want zo lief heeft Hij de wereld.

Wie in het kind van Bethlehem gelooft, die wordt van Godswege een pelgrim.

Die zal het niet langer hogerop zoeken, die mens zal geen promotie willen maken, hogerop willen komen, maar pelgrim zijn, onderweg met God en met elkaar.

Ik zou wensen dat het ook voor de kerk echt een jubeljaar vol wijsheid mag worden, zodat de oecumene zal groeien, en dat het kerkelijk gesprek zal doorgaan. Zodat iedereen aan de kerk kan zien, hoe God wil dat wij samenleven.

We zullen er persoonlijk en kerkelijk onze handen wel vol aan hebben, maar laten we die belofte voor dit jaar maar maken. Dat we herkenbaar als kerk in de samenleving laten zien wat de messiaanse weg is voor heel de schepping.

En we moeten denk ik steeds daarover met elkaar in gesprek blijven. En bij beslissingen voor de kerk met elkaar bespreken, welke weg is voor ons hier en nu de weg van de wijsheid.

En voor dat jubeljaar mag wat mij betreft hetzelfde gelden als voor Jezus: De reikwijdte van dat jubeljaar mag wereldwijd zijn. Want we belijden: Bij ons telt ieder mens.

En ten diepste vind ik dat mensen die dat belijden en zo in God geloven er ook toe moeten doen in deze wereld, dat er iets van waargemaakt wordt van die belijdenis. Want dat is volgens mij de dwaasheid van de kerk in alle eeuwen, dat ze nog te weinig heeft waargemaakt wat zij van God belijdt.

Hopelijk is dit alles niet teveel gevraagd. Het is nu eenmaal zo dat je niet maar gelovig kan gaan zitten wachten op het koninkrijk. God vraagt je om op te staan en op reis te gaan. Maar we hebben wel een duidelijke bestemming. het is niet een cirkelgang, het geloofsleven is geen rondedans, nee wij pelgrimeren naar het rijk van vrede. En in de kerk pelgrimeren we naar Pasen.

Gemeente laten we proberen iets van messiaanse glans over ons leven te brengen.
God met ons in Jezus zijn verschijning liefhebben.
Het is de moeite waard en God zal ons bijstaan.
De wereld zal er beter van worden.

Blijde boodschap voor deze nieuwe dag.
Zegen en krach wens ik jullie toe als pelgrims van God.

AMEN

Eerste lezing: JESAJA 60, 1-11 Tweede lezing: MATTEUS 2, 1-12

Hege Stins Zondag 5 januari Epifanie

Gemeente van Jezus onze Heer,

Op de dag dat de elfstedentocht verreden wordt moet je eigenlijk geen preek hoeven te maken, dacht ik gisteren. Maar ik heb het toch maar gedaan.

De beide winnaren: Henk Angenens en Klassina Seinstra zijn sterren geworden.

Stralend middelpunt van zo'n feestelijke dag. En we hebben die sterren ook gezien, hun blijdschap, hun tevredenheid. Hun namen zullen bijgeschreven worden in de geschiedenisboeken.

Het zijn de wijzen uit het oosten die na de geboorte van Jezus zeggen: Wij hebben zijn ster gezien. En dan gaat het over een echte ster, een hemellichaam. En de naam van Jezus is bijgeschreven in de geschiedenisboeken.

De vraag is echter, of Jezus voor ons een held zou moeten zijn? Een overwinnaar?

We vieren vandaag in de kerk het feest van Epifanie, het feest van de verschijning van de Heer. We vieren dat we in Jezus God de Vader herkennen. En zoals de evangelieën dit alles beschreven kunnen we zeggen: De komst van Jezus in de wereld is een historisch feit. Jezus is geboren op een bepaalde tijd en een bepaalde plaats. De zoon van God komt niet in een andere ruimte en tijd, dan waarin wij verkeren. Hij is onder ons komen wonen, als één van ons.

Als één van ons! Het laatste wat Jezus zelf wil is dat wij hem op een te hoge troon plaatsen. We mogen ons in gemoede afvragen of ons geloof in Jezus ook teveel last heeft van persoonsverheerlijking. Dat wij Jezus zo gaan vereren, dat we de reden van zijn aanwezigheid onder ons gaan vergeten.

Bij de komst van Jezus lag het voor de hand dat de hemellichamen, de sterren, een hoofdrol zouden spelen in die geschiedenis. Dat was ook niet voor't eerst. Vaak verschijnt bij de geboorte van grote figuren in de geschiedenis een ster, bij Alexander, bij Caesar, bij Abraham. Of wanneer wij in Numeri lezen over de ster van Jakob. De ster is een wegwijzer in de nacht.

Voor de mensen in de oudheid waren sterren niet alleen lichten aan de hemel maar bovenal geestelijk kosmische wezens. De sterren waren bekrachtigd met geestkracht. En de mensen noemden de sterren `goden. En de joden noemden de sterren `engelen'.

Er is dan ook niet zoveel verschil tussen de engelen die de herders naar de stal gidsen en de ster die de wijzen naar Bethlehem voert. In beide gevallen worden mensen toegeleid naar Gods heil.

En daar gaat het uiteindelijk om, dat wij toegeleid worden naar heil, dat ons leven een heelheid is. En in ons geloof gaat het erom, dat we niet alleen de persoon Jezus aanbidden, maar dat we in zijn naam bidden om heelheid onder de mensen. Laten we Jezus toch eens van die troon halen, waar we Hem zelf hebben opgezet.

Jezus is immers precies het tegengestelde van Herodes. Hij troont wel degelijk, en met genoegen. Hij geniet van de macht die ervan uitgaat, hij laat zich graag verheerlijken en verrijken ten koste van de mensen. Hij regeert van zijn troon, met een grote georganiseerde staatspolitie, waarmee Hij zichzelf op de troon houdt en de samenleving regisseert. Milosevic is ook zo'n soort Herodesfiguur. Ze verheffen zich boven de mensen, met alle gevolgen van dien.

Herodes is groot in de strijd om de macht. Jezus is groot in het brengen van heelheid. Wie zit er dan op een troon?

Herodes wil vernietigen, Jezus wil genezen. Herodes buigt niet voor de sterren, die een duidelijke richting aangeven. Maar de herders buigen wel voor de hemellichamen. Zij laten zien dat alle geesten der aarde moeten buigen voor God en voor de Heer van de wereld.

Wie op een troon zit loopt het risico macht te misbruiken. Voor Herodes is het ondenkbaar dat hij een afstammeling van David in leven kan laten. Want het zou een regelrechte bedreiging zijn voor zijn troon en zijn macht. Deze aardse koning keert zich tegen de hemelse koning. Deze Herodes wordt de nieuwe Farao, die Israël vervolgt. We zijn hier getuige van een machtsconflict, zoals zich dat nog steeds herhaalt in diverse landen, met noodlottige gevolgen voor de bevolking, en vooral voor de kinderen.

Want in het vervolg van onze lezing wordt verhaald over de gruwelijke kindermoord, op bevel van Herodes.

De vraag is in ons geloof: Wat is wijsheid?

En wat te denken van de wijzen uit Matteus 2. Zijn ze wel zo wij? In tegenstelling tot dwaas? Nee, Matteus heeft het hier nadrukkelijk over magiërs, sterrenwichelaars, horoscooptrekkers, die zich met dat eindeloze spel van de hemellichamen en hun betekenis bezighouden. Zij proberen het lot te lezen in de sterren en zo de wereld van dienst te zijn. En in opdracht van koningen en heersers lezen zij de sterren, en duiken in de astrologie op de golfslag der tijden te voorspellen.

Waarin zijn die magiërs nu wijs? Waarom voert Matteus ze hier op als betrouwbare getuigen van Gods heil? Deze magiërs zijn wijs, in die zin dat zij een ster in hun bestaan accepteren, die nergens in hun horoscoop past, een ster die nergens aan de hemel terug te vinden is. Deze magiërs laten zich meenemen door deze mens Jezus, die een ster is onder hen en voor hen. En de ogen van de magiërs richten zich niet langer omhoog, maar God richt hun ogen op de wereld zelf.

Zou het dan geen wijsheid zijn, dat wij in geloof onze ogen niet langer richten alleen maar omhoog, maar bovenal ook naar elkaar. Herinneren we ons niet dat engelen tot de leerlingen zeggen: Waarom kijken jullie omhoog naar de hemel; daar is Hij niet, Hij is tussen jullie in? En waarom blijven wij dan nog zo vaak naar de hemel staren?

Er vindt in dit evangelie een grote ommekeer plaats, waar wij vaak voor huiveren. Een ommekeer waarin mensen kiezen voor de toekomst in plaats voor een koning van de dag. De wijzen uit het oosten, de magiërs uit de orient herkennen de Zon die in de wereld is neergedaald, iets wat in de astrologie onmogelijk is. De ommekeer hier is dat de blikrichting van mensen door het geloof veranderd.

Als we aan het slot van het Matteusevangelie lezen dat de sterren van de hemel zullen vallen, dat er een nieuwe aarde en een nieuwe hemel komt, wat staren wij dan nog omhoog?

Er moet ook in ons een ommekeer plaatsvinden. En dat is dat wij Jezus niet langer idealiseren als een rijzende ster, met een lange ij, maar als een reizende ster, met e-i. Want God is ingedaald in onze levensreis. En wij reizen naar een nieuwe toekomst. En in ons besef mogen de sterren de functie dragen van engelen en ons de weg wijzen naar gods heil en Gods toekomst met ons.

En tijdens onze reis zullen we in Jezus naam de machten der aarde bescotten. Zoals de magiers Herodes bescotten, zo zullen wij de vernietigende krachten in de wereld en in de mensen bescotten, want ze richten het leven te gronde en wij zoeken naar heelehid in het leven. Wij zoeken naar de aarde waar gerechtigheid woont. Wij zoeken naar relaties en kerken en samenlevingsverbanden, waar gerechtigheid en heelehid woont.

Met alles wat we zijn, met ons vlees, met onze natuur, met onze klieren en met onze kleren verlangen wij naar een niuwe schepping, naar de schepping zoals die in den beginne was; goed in Gods ogen.

En laten we dan blij zijn, dat wij de verschijning van Jezus hebben liefgekregeen, en zo op het spoor gezet zijn van die niuwe schepping.

De belangrijkste eigenschap van een ster is dat die kan stralen!

En Jezus is voor ons een stralende ster. En wij kijken met verwondering naar Hem en aanbidden en bezingen Hem; maar vervolgens staan wij weer in dit leven, vervolgen wij weer onze aardse levensreis, en dan volgt de ommekeer, als het goed is. Dan blijven we niet de rest van ons bestaan in aanbidding liggen, maar dan proberen we die heelehid en gerechtigheid daadwerkelijk te realiseren in ons bestaan.

Misschien hebben wij van Jezus wel teveel een God gemaakt in ons kerkelijk denken, en moeten we beter naar de mensenzoon luisteren, die zegt: Er is maar één God!

Het feest van Epifanie viereen we niet alleen vandaag maar blijvend de komende weken. We blijven ons verstand verbazen over de komst van de mensenzoon. Maar dan moeten we ook ons verstand inzetten voor het doel van zijn komst in ons leven.

Epifanie betekent dat we opnieuw gaan kijken naar de betekenis van Jezus in ons leven. Waarom hebben wij zijn verschijning lief? Waarom is het ons wat waard om Hem te volgen? Epifanie, de verschijning van de Heer betekent voor mij dat een God veraf tot een God dichtbij geworden is. Met Jezus is ook het rijk van God verschenen, een rijk van vrede, recht, respect en eerbied.

En als wij de sterren aan de hemel zien, dan mogen die ons doen denken aan God. Ik pleit vandaag niet voor een protest tegen astrologie of sterrenwichelarij. Het is allemaal zo onschuldig als wat. Wij zijn in ons geloof in staat om de mensenkennis te relativeren, want de kennis zal immers afgedaan hebben als de liefde regeert.

Als wij de sterren aan de hemel zien, dan denken we meteen ook aan God de Schepper,

en verbazen we ons over het werk van zijn handen.

Als wij de sterren aan de hemel zien, dan blijven we niet staren, want het zal weer ochtend worden, en dan wordt er weer op onze inzet gerekend. Soms verdwijnen sterren weer in het geheel van alle duizenden sterren bijelkaar. ZO ook met de mensen. Soms ga je weer tenonder in de massa van de samenleving.

Als je maar een stralende ster bent, als dat in Gods rijk nodig is.

Jezus is daarbij onze grote voorganger. Hem noemt het evangelie immers: De glans van de kosmos. AMEN

Gemeente van Christus,

De tijd stond even stil. De kalmte en geborgenheid van de feestdagen, die achter ons liggen, daarvan hebben we even kunnen genieten. De tijd stond even stil in die stille nacht en je zou bijna wensen, dat die nacht een jaar zou duren; want in die stille nacht heb je even niets met de wereld om je heen te maken.

Uren, dagen maanden, jaren vlogen als een schaduw heen, want op Oudejaarsavond stond de tijd even stil. Een moment uit de tijd stappen om terug te kunnen zien naar wat het afgelopen jaar voor mensen heeft betekent; momenten van vreugde en geluk, tijden van teleurstellingen, dagen van liefde en nachten van droefheid.

Het is deze zelfde tijdloosheid, die we horen bij het kerstverhaal; daar staat de tijd even stil. God maakt van de tijd even een stukje eeuwigheid, want Christus is geboren, en de engelen loven God in die eeuwigheid: Ere zij God in de hoge.

En vrede op aarde!? Plotseling zijn we weer terug in de werkelijkheid van onze tijd, een grote rusteloosheid komt over ons en met een zekere vertwijfeling vragen we ons af: Vrede op aarde?

Niks geen vrede op aarde, want Herodes is in ons midden. Herodes, de koning, die er een ^{reus}genoegen in heeft mensen tegen elkaar op te zetten, om haat en rijd te zaaien onder het volk. De angst slaat hem om het hart, als die drie nietsvermoedende wijzen hem berichten, dat de Koning der Joden geboren is. Hij realiseert zich heel goed dat dit niet zomaar een andere koning is, niet een tegenstander die hij met militair geweld uit de weg kan ruimen. Nee, hij weet dat de joden een heiland verwachten en hij weet dat die Heiland geen partij voor hem is. Want als de joden zouden moeten kiezen tussen Christus en Herodes, dan zou het met zijn koningschap wel eens gedaan kunnen zijn.

Maar Herodes zou zijn reputatie geen eer aan doen, als hij niet snel actie zou ondernemen. En na de betrekkelijke rust en kalmte bij de geboorte van Jezus, zien we nu ineens alles in beweging komen. Wijzen komen en gaan weer, Herodes laat ze bij zich komen en

stuurt ze weer weg en dan de beweging van die wonderlijke ster, die voor de drie wijzen uitgaat, zodat ze de weg kunnen vinden. In dit verhaal komt alles in beweging en het is een enorme warboel van belangen. De wijzen, die in alle oprechtteit de nieuwe Koning der Joden hulde willen bewijzen. En daarnaast de schriftgeleerden, die denken dat ze profeten zijn in het koninkrijk van Herodes. En tenslotte Herodes zelf; zijn belang is duidelijk: de touwtjes stevig in handen houden. Macht hebben en houden!

Het hart van Herodes moet wel haast stil gestaan hebben, toen hij hoorde dat er een Koning geboren was. En dan komt hij met al zijn macht in beweging en uit zijn fantasie ontspruit de grootste gruweldaad van zijn tijd. In koelen bloede laat hij zijn handlangers een slachting aanrichten onder de kinderen van Betlehem. En dan staat de wereld stil in Betlehem; het enige wat nog beweegt is de onstuitbare vloed van tranen en de oneindige stroom van bloed. Het bloed van kinderen, die de rekeing hebben moeten betalen. *moeten betalen*

Het is even schrikken als mensen in beweging komen. Het is even schrikken als mensen tegen elkaar in beweging komen. De massale slachtoffers van de gruwelijke godsdienstoorlog tussen Iran en Irak, die grote massa slachtoffers, dat is voor ons niet meer dan een aantal. Maar dat ene kind van twaalf, dat met vreugdezangen en lofliederen naar de frontlinie wordt gestuurd en daar een jammerlijke dood sterft, dat is een ramp. Dat is even schrikken als zo'n kleine makker zijn dood in wordt gestuurd.

Een kind is ons geboren, de grootste weldaad, die God ons heeft bewezen. En dat kind ontsnapt aan de barbaarse moordpartij in Betlehem, want het is dit kind dat voor mensen een goddelijk bericht heeft. Het is dit kind dat is voorbestemd om grote dingen te doen bij mensen. Daarom komen wij als gemeente in beweging daarom gaan wij op tot Gods altaren, om groot nieuws te horen van deze ene onvergetelijke mens, Jezus Christus.

Is God een God van gruweldaden? Het lijkt er soms verdacht veel op dat God zich gedraagt als een Herodes.

Of is onze God een God van vrede op aarde? Mogen wij veel heil en zegen verwachten van deze God? De oude profeet Jesaja heeft het antwoord op deze vragen in woorden kunnen vatten: "Want zie, duisternis zal de aarde bedekken en donkerheid de natieën, maar over u zal de Here opgaan en zijn heerlijkheid zal over u gezien worden!" Dat is nog eens evangelie! In die woorden ligt een enorm toekomstbeeld besloten. Geen God van haat en nijd, maar een God van liefde en zachtaardigheid. Niet ver weg, niet vroeger, maar nu. We kunnen het zien, dat God een God is van heil en zegen, want God is in beweging gekomen en heeft ons een Verlosser gegeven. Het is even schrikken als God in beweging komt, want dan gebeuren er dingen die we nooit voor mogelijk hielden.

De tijd heeft niet stil gestaan sinds de ster van Betlehem. Een nieuw jaar begint, waarin we opnieuw voor de opgave staan om een beetje vrede op aarde te zoeken, om voor elkaar een lichtende ster te zijn, wanneer we het even niet meer zien zitten. Bijna tweeduizend jaar scheiden ons van dat Godswonder in Betlehem. En het onwaarschijnlijke is, dat na zoveel jaren, nu nog steeds, grote delen van de mensheid hun inspiratie zoeken en vinden in het leven van Jezus. Zijn optreden, zijn profetische woorden, zijn grote betrokkenheid bij mensen. Al datgene wat Hem zo uniek maakt spreekt nog steeds tot de verbeelding van miljoenen mensen over de hele wereld. En wij zijn daar als gemeente een deel van, maar wij voelen alle dagen van het jaar, dat het een moeilijke opgave is om vanuit de inspiratie van Jezus Christus te leven. Iedere dag opnieuw schrikken we van de weerbarstigheid van deze wereld. En de enige zekerheid die wij hebben bij het begin van het nieuwe jaar, dat is dat oorlogen en hongersnoden hun tol zullen eisen, dat er slachtoffers zullen zijn van rampen en ongelukken. En dat is een zekerheid waar je alleen maar troosteloos van kunt worden.

En dan stellen wij elkaar de vraag: Wat heeft God met het nieuwe jaar te maken? Ja, wij durven het ons af te vragen, omdat wij net zoals de Wijzen uit het Oosten het schijnsel hebben opgevangen van een ster, een lichtende ster die paden wijst,

een ster, die vanuit Betlehem de wereld verlicht, die mensen in het licht zet, een ster die ons vergezichten laat zien van die ene God die wij nooit zullen loslaten. Daarom durven wij de vraag te stellen: Wat heeft God met mijn leven te maken?

Welnu we kunnen het zien, we kunnen het vanuit ons geloofs-vertrouwen begrijpen, want wij horen en zien berichten dat God in beweging komt, omdat Hij van mensen houdt, omdat Hij het niet kan verdragen, dat mensen in de knoei zitten, omdat Hij ons nooit wil loslaten. God beweegt zich in deze wereld, Hij beweegt zich in ons persoonlijke, Hij beweegt zich tussen ons door, omdat onze God een bewogen God is! En dat is een zekerheid die troost schenkt. Deze onherroepelijke bewogenheid van God mogen wij alle dagen van het jaar met ons meedragen, die mogen we elkaar toewensen. Als wij leven met deze Goede God, dan staat de tijd nooit meer stil, maar dan proeven wij in onze tijd een klein stukje eeuwigheid.

Geloofd zij de God van Israel, want Hij heeft naar ons omgezien!

AMEN